

”Primärvården i Finspång en sjunkande skuta”

Läkarna vill inte arbeta kvar

– Vi vill ha en självständig primärvård, annars är det inte meningsfullt att arbeta kvar! Det skriver distriktsläkarna i Finspångs kommun i Östergötland i ett brev till landstinget. Man menar att den nuvarande organisationen, där sjukhuset och primärvården är samorganiserade, i praktiken innebär att primärvården körs över.

I Finspång utgör inte sjukhus och primärvård olika organisationer, utan ingår båda i landstingsenheten HSiF, Hälso- och sjukvården i Finspång och bygger på något som kallas när-sjukvårdskonceptet. HSiF tillkom i mitten av 1990-talet som ett sätt att tillmötesgå den lokala opinionens krav på att Finspångs sjukhus skulle få vara kvar.

»Vi kan konstatera att primärvårdens uppgifter och ansvar ökat efter omorganisationen. Den ökningen har fortsatt även under 1998 och 1999. Någon ändrad resursfördelning av betydelse har inte gått i samma riktning.»

Det skrev dåvarande primärvårdschefen i Finspång, Jan-Erik Krig, i ett brev till sjukhusdirektören Ann-Charlotte Kjellander för ett par veckor sedan. Han framförde också kritik mot bland annat dåliga och osmidiga insatser när det gäller personalrekrytering, mot arbetet med IT och mot att primärvårdens synpunkter på vissa organisatoriska förändringar inom HSiF inte alls beaktats.

Tio dagar efter detta brev avsattes Jan-Erik Krig från sin post som primärvårdschef.

Att avsättningen kom strax efter Jan-Erik Krigs kritiska skrivelse är en händelse som ser ut som en tanke. Enligt Ann-Charlotte Kjellander ligger skälen dock längre bakåt i tiden. Hon har i lokaltidningarna talat om olika syn på verksamheten, om olika uppfattningar av uppdraget, och att mycket av det Jan-Erik Krig tar upp är frågor som han själv bort åtgärda inom ramen för sitt ansvar som verksamhetschef.

Ann-Charlotte Kjellander vill inte kommentera saken närmare i Läkartidningen, eftersom hon ser det som en personfråga och en intern HSiF-angelägenhet. Hon understryker dock sin fortsatta tilltro till idén bakom HSiF:

– Den ger en suverän möjlighet att hitta den »vårdmix» som är den bästa för orten. Allmänmedicinen spelar här en väldigt viktig roll! säger hon.

Har länge försökt att rädda skeppet

HSiF-ledningen ska under året göra en översyn över verksamheten. Man har kopplat in en konsultfirma för detta arbete. Frågan är dock om detta räcker för att dämpa de upprörda känslorna inom primärvården. HSiF-ledningens hantering av ärendet har varit oerhört okänslig, menar man.

– Det har inte förts någon diskussion alls, allt har bestämts över våra huvuden. Vi upplever det som en nedvärdering och kränkning av primärvården och

dess ansvariga! säger distriktsläkarnas fackliga representant Tayeb Hosseini.

Han ser primärvården i Finspång som en sjunkande skuta. Distriktsläkarna har länge försökt att rädda skeppet, men nu när det inte ser ut att lyckas är det »rädde sig den som kan» som gäller. Många har redan börjat se sig om efter andra arbetsplatser.

– De flesta av oss har ingen större lust att arbeta kvar i Finspång om inte organisationen ändras, säger distriktsläkaren Johnny Hellman.

– Vi vill ha samma villkor som andra vårdcentraler i Östergötland, det vill säga sortera direkt under landstingets primärvårdsdirektör i Linköping. Naturligtvis skulle vi även då samarbeta med sjukhuset, men på ett mer självständigt sätt.

En skrivelse med detta krav har nu gått in till landstinget. Distriktsläkarna vill ha svar på brevet senast den 30 mars, och understryker att en ny organisation är en förutsättning för att man ska finna det meningsfullt att arbeta vidare i Finspång.

På landstinget vill direktör Arne Johansson inte ge någon direkt kommentar till distriktsläkarnas önskemål.

Men han säger rent allmänt att landstinget fortfarande ser positivt på när-sjukvårdskonceptet och hoppas kunna utveckla primärvården inom dess ramar. Han påpekar också att vårdcentralerna i övriga Östergötland inte nödvändigtvis är mer självständiga än primärvården i Finspång, även om de ingår i en annan organisation.

Ingela Björck, frilansjournalist

Lennart Ransnäs, tidigare ägare till Medanalys, får behålla sin läkarlegitimation. Det slås fast i en dom från Kammarrätten och innebär ett nytt bakslag för Socialstyrelsen.

Det var för fem år sedan som Socialstyrelsen slog till mot laboratorieföretaget Medanalys. Anklagelserna var bland annat att företaget skulle ha förfalskat provsvar och därmed utsatt patienter för fara. Företaget tvingades, sedan Socialstyrelsen bland annat beslagtagit datorer, upphöra med sin verksamhet och gick i konkurs.

Socialstyrelsen anmälde Lennart Ransnäs till Ansvarsnämnden och yrkade att han skulle delegitimeras.

Ansvarsnämnden sade att det vis-

Medanalys' ägare »friad» även i Kammarrätten

Får behålla legitimationen

serligen fanns brister i verksamheten, men de var inte så allvarliga att de utgjorde grund för delegitimation. Men Socialstyrelsen överklagade Ansvarsnämndens beslut.

Nu säger även Kammarrätten att det inte finns någon grund för att dra in Lennart Ransnäs' läkarlegitimation. Han har inte varit grovt oskicklig vid utövning av sitt yrke som läkare eller på annat sätt visat sig uppenbart olämplig att utöva detta.

På Socialstyrelsen kommenterar generaldirektör Kerstin Wigzell domen så här:

– Det är förstås beklagligt att Kammarrätten inte delat Socialstyrelsens bedömning. Medanalysärendet har varit mycket stort och komplicerat och jag kan bara konstatera att vår bevisning inte räckt till för att Kammarrätten skulle gå på vår linje.

Medanalys konkursbo har väckt skadeståndstalan mot staten på närmare 200 miljoner kronor.

Efter Kammarrättens dom kan staten vänta sig ytterligare skadeståndskrav på miljonbelopp från Lennart Ransnäs.

Tom Ahlgren